

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 36. — ŠTEV. 36.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 12, 1927. — SOBOTA, 12. FEBRUARJA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Ponovite

NOVA POGAJANJA GLEDE RAZOROŽENJA

Washington pričakuje novih pogajanj glede razoroženja, a nikake pogodbe. — Stališče Francije glede podmorskih čolnov bo najbrž preprečilo praktične uspehe te predlagane konference. — Odpor republike Guatemale proti Diazu.

WASHINGTON, D. C., 11. feb. — Dobro informirani Washington je soglašal danes glede vrjetnega izida poziva predsednika Coolidge-a za nadaljno omejitve mornariških oboroževanj.

Njegovo povabilo na Anglijo, Japonsko, Francijo in Italijo za konferenco v Ženevi, pričeni dne 21. marca glede omejitve drugih tipov mornariških ladij kot jih krijejo washingtonske pogodbe, bo sprejeto.

Praktični uspehi v obliki novih pogodb pa so po mnenju poznavalcev položaja, skoro izključeni. Francija se ne bo naprimer nikdar udala zahtevi, naj ima ona le tri podmorske čolne za deset angleških.

To sta rekla leta 1922 v Washingtonu Aristide Briand in stari francoski admiral Le Bon. Isto se je ponovilo v Ženevi leta 1926. V Parizu so danes mnenja, da je to princip narodne obrambe, katerega Francija ne more žrtvovati brez zadostne varnosti.

Anglija in Japonska simpatizirata s trditvijo Zdrženih držav, da bi se lahko razširilo 5-5-3 razmerje v mornariški sili od drednotov pa do najbolj ponižnega tenderja.

Angleži ne bodo popustili glede križark, dokler ne bo Francija opustila svojega trdovratnega stališča glede podmorskih čolnov. Spomin Washingtona ni tako kratek, da bi pozabil, da je Francija v svoji obrambi podmorskih čolnov leta 1922 celo upravičila neomejeno nemško vojevanje s podmorskimi čolni kot odredbo, vzpizorjeno v svrhu narodne obrambe.

MANAGUA, Nicaragua, 11. feb. — Iz zanesljivih virov se glasi, da bo Guatemala najbrž napovedala vojno Diazovi vladi. Esteban Sanchez, guatemalski poslanik je včeraj na hitro zahteval potne listine ter navedel za to najbolj negotove razloge. Odpeljal se je z avtomobilom v San Juan del Sur ter se vkrcal na parnik Jamaica, ki je odplul v Guatemala City.

Guatemala je ena dveh centralnoameriških dežel, ki nista priznali Diaza; prva je Costa Rica. Znano je, da je Guatemala zelo naklonjena dr. Juan Sacasi, liberalnemu voditelju, ker je dobra zaveznica Mehike. Sacasa je živel tam pet mesecev, predno se je vrnil v Puerto Cabezas in njegova družina živi še vedno tamkaj. Vojno napoved bi se ne smatralo za nič drugega kot za lepo kretnjo.

Položaj v Chinandega, pozorišču zadnje bitke, je resen. Zaloga vode je bila uničena in vsled tega trpe ženske in otroci. Ameriški konzul Stegar, nastanjen v Corinto, je obiskal mesto včeraj zjutraj ter nato poročal, tukajšnjemu poslaniku Eberhardt. Poslanik je nato brzojavil mornariškemu uradnikom v Corinto, naj takoj odpošljejo v Chinandega vse kondenzirano mleko, ki je na razpolago.

Poroča se, da je padlo v bojih za Chinandega 500 vojakov in da jih je bilo 700 ranjenih.

WASHINGTON, D. C., 11. feb. — Državni tajnik Kellogg ni hotel izjaviti včeraj, če bi bila resignacija Adolfa Diaza ob sedanjem času dobrodošla ameriški vladi. Predsednik Diaz je rekel včeraj, da je pripravljen resignirati v prilog koga drugega, če bi bilo to ugodno Zdrženim državam.

Mračnjaki poraženi v senatu Arkansasa.

LITTLE ROCK, Ark., 11. feb. — Z veliko večino je bila včeraj zavrnjena v senatu Arkansasa pro-revolucijska predloga. V poslanski zbornici je bila predloga sprejeta s tremi glasovi večine.

Konec brazilskih vstaj.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 11. februarja. — Brazilska vlada je potrdila poročilo, da sta dva revolucionarna voditelja, Protes in Costa, ki sta dalj časa delovala v zapadnem delu države Mato Grosso, prekoračila bolivijsko mejo s svojimi pristaši ter izročila orožje.

Banditu Seilerju preti električni stol.

Mladi bandit Seiler, ki je bil prijat v Adirondack gorah kot tovariš morilca Tippinga, je v nevarnosti, da pride na električni stol.

Pomožni okrajni pravdnik Santanegelo je rekel danes, da so tri priče identificirale Peter Seilerja kot morila policista James Mastersona tekom roparskega napada na zapadni 103. cesti dne 31. januarja. Seiler je priznal, da se je udeležil roparskega napada, a trdil, da je oddal strele Walter Tipping. Nekatere žrtve roparskega napada so izjavile, da je rekel Seiler Tippingu, naj "napravi v redu" in da je na njegov predlog Tipping še enkrat streljal na Mastersona, ko je ležal slednjiže na tleh.

Seiler bo v torek predložen velikim poroti, in obtožen bo umora po prvem redu.

Enoindvajset let stari bandit je bil včeraj predstavljen sodišču ter poslan v ječo za en teden, seveda brez jamščine. Rekel je detektivom, da je bila njegova in Tippingova specialiteta napadati in ropati "speakeasies" v mnenju, da se bodo žrtve bale prijavitii napad policiji.

Truplo Tippinga, katerega je ustrelil detektiv Martin v gozdni koči Adirondacka, si bodo ogledale danes razne žrtve roparskih napadov, da ga identificirajo.

Kajenje mladoletnih prepovedano v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 10. feb. — Kampanja proti alkoholu in tobaku je izvojevala veliko znago v Turingiji, ker je doslej sprejem policijske regulacije v onem rudarskem okraju. Regulacija prepoveduje mladim ljudem obeh spolov kajenje ter določa težko kazen za stariše, lastnike gostinj in policiste, ki bi dovolili kajenje mladim ljudem v starosti manj kot šestnajstih let.

Odposlanec Mussolinija se bo posvetoval s Stressemannom.

ROM, Italija, 11. februarja. — Državni podtajnik, Dino Grandi, eden zaupnikov Mussolinija, se bo napotil v San Remo, da pozdravi nemškega zunanjega ministra, dr. Stressemanna. Domneva se, da ima naročilo, naj ugleda pot za konferenco med Mussolinijem in Stressemannom.

Poroča se tudi, da bo dogovorjen sestanek s francoskim zunanjim ministrom in da se bo vršilo več važnih konferenc pred sestanekom sveta Lige narodov v Ženevi meseca marca.

SAN REMO, Italija, 11. feb. — Nemški zunanji minister Stressemann, ki je dospel semkaj, je rekel v nekem pogovoru, da nima namena sestati se z Mussolinijem ali francoskim zunanjim ministrom Bryandom. Prišel je v San Remo le iz zdravstvenih razlogov.

Wisconsin zahteva referendum.

MADISON, Wis., 11. feb. — Državna zakonodajna Wisconsin je sprejela z 62 glasovi proti 28 resolucijo, s katero se naproša kongres, naj priredi narodni referendum glede preklica Volsteadove postave.

Pitna voda v New Jersey okužena.

Voda 59 mest in vasi v New Jersey okužena od strupenega alkohola. — Distilerija je bila vzrok številnih pritožb.

TRENTON, N. J., 11. febr. — Po sprejemu raznih pritožb konsumentov, katere zaklada z vodo Haekensack Water Company, ki ima svoje filtraijske naprave pri New Milford, je dognal državni zdravstveni department, da je postala pitna voda škodljiva zdravju direktno vsled naporov, da oblasti napravijo alkohol neuporabnim v pitne svrhe.

Zdravstveni urad je ugotovil, da je škodljivi značaj vode posledica odpadkov Kay Research Co. v West Nyack, N. Y., ki se nahaja nekako štirinajst milj od mesta, kjer črpa Haekensack Water Company vodo, da jo nato filtrira. Kay Company izdeluje snovi, za denaturiranje alkohola.

Analiza vode Haekensack reke pod napravami Kay Company je razkrila navzočnost smrdujivih odpadkov, čeprav niso našli nikakega dejanskega strupa.

Nakaženo žensko truplo na bregu.

Opraje umorjene ženske so našli ob regu St. Joe reke. — Skoro nikakih sledov o morilcu noseče ženske, ki je mrtva že štiri mesece.

SOUTH BEND, Ind., 11. feb. — Ob zamrznjenem bregu St. Joe reke so iskali danes nadaljne sledove groznega zločina, ki je bil ravno kar razkrit.

V majhni duplini, kjer se dotika reka zemljišča St. Marys College, sta našla včeraj dva moška trupla neke ženske. Truplu je manjkalo glave, rok, ter gornjega telesa do petega rebra. Nogi sta bili zlomljeni ter zviti nazaj. Iskanje bodo nadaljevali, da najdejo ostale dele trupla.

V policijskem glavnem stanu so proučevali poročila o pogrešanih ženskah. V teku zadnjih devetih mesecev so pogrešali sedemnajst žensk.

Zdravniki, ki so preiskali truplo, so izjavili, da je morala biti ženska mrtva že kakš štiri mesece. Splošno sprejeta teorija se glasi, da je bilo truplo položeno v zaboj, katerega so vrgli nato v reko.

Coroner Riseis je rekel, da je bila ženska umorjena in da je truplo razkosal nekdo, ki pozna sestav človeškega telesa.

Armada podgan je na Seacaucus.

Podgane na desni, podgane na levi, podgane spredaj in podgane zadaj. — Napad lahke brigade ni bil ničesar v primeri z izkušnjami avtomobilistov, ki se poslužujejo temne Seacaucus ceste v teh mrzlih nočeh.

Cesta, vodeča v Seacaucus, je dobesedno polna podgan, kot izjavlja okrajne zdravstvene oblasti. Dva velikanska kupa odpadkov na obeh straneh ceste, na točki, ki ni daleč od zaseke Pennsylvania železnice, sta postala mesto, kjer se krmijo in množe te armade gladaveev.

Prebivalci Seacaucus in obronkov, ki meje na močvirje, so vznemirjeni vspricho tega položaja.

Na Portugalskem je zavladal mir.

Kakih tristo ljudi je bilo ubitih tekom vstaje na Portugalskem. — Vlada je razpustila zvezo strupenih organizacij.

LIZBONA, Portugalska, 11. februarja. — Tekom vstaje v Lizboni je bilo ubitih kakih tristo ljudi. Po šest in petdesetih ur trajajočih bojih je bila zaključena vstaja, ko je vladna artilerija pregnala vstaše iz njih glavne postojanke v mornariškem arzenalu.

Med mrtvimi je tudi vođitej vstaje, polkovnik Mendez Reis.

Vojni minister, to se pravi diktator Carmona, je dospel včeraj zvečer s tisoč možmi iz Oporta ter vodil vladne čete, ki so izvojevale zmago.

PARIZ, Francija, 11. februarja. — Soglasno s poročilom portugalskega zunanjega ministra, so se udali vstaiši. V nekem drugem poročilu pa se glasi, da se vrše še nadaljni boji v Oporto in Bragi.

Poročila s portugalske meje opisujejo izvanredno ostri značaj bojev v Oporto. Vladne čete so spravile v boj dvajset topov ter porušile most preko katerega so skušali prodirati vstaši. Obstreljevanje je trajalo celih šestnajst ur. Poroča se tudi o uničenju številnih krasnih poslopj.

Število mrtvih znaša več kot sto in ranjenih več kot tristo.

LONDON, Anglija, 11. feb. — Iz Lizbone poročajo, da je uveljavljen mir.

Neki poročevalce javlja, da sta manifest vstašev podpisala tudi prejšnji delegat Portugalske pri Ligi narodov, dr. Alfonso da Costa in general Jaime da Morais. Manifest je proglasil vlado za nepostavno ter izjavil, da je namen gibanja zopet uveljaviti republiko.

Tukaj se domneva, da je položaj še vedno resen, ker se še vedno skrajno strogo izvaja cenzura.

Neka objava vlade pravi, da bodo vsi voditelji vstaje poslani v ječo in da bodo ustreljene vse osebe, pri katerih bodo našli orožje.

Vlada je razpustila federacijo delavskih organizacij, ker je tekom vstaje proglasila stavko.

Revizija panamske pogodbe.

PANAMA, 11. februarja. — Panamski poslanik v Zdrženih državah, Ricardo Alfaro, bo odpoval v pričetku prihodnjega tedna v Washington. Skušal bo napotiti ameriško vlado k obnovenju pogajanj glede pogodbe med obema deželama. V Panami je bilo opaziti veliko nezadovoljnost s pogoji pogodbe, ki so bili že objavljeni.

MANDŽURSKI DIKTATOR JE OZNANIL OFENZIVO

Mandžurski diktator, Čang Tso Lin bo uvedel ofenzivo proti kantonski armadi. — Maršal Vu bo najbrž odpadel od severne zveze. — Ameriški mornariški vojaki v Šanghaju.

PEKING, Kitajska, 11. feb. — Maršal Čang Tso Lin, voditelj zveze reakcionarnih generalov, je včeraj objavil, da se je pričela njegova velika ofenziva proti kantonskim silam. Iz japonskega vira poročajo iz Hankova, da prodirajo severni zavezniki po štirih potih v smeri proti jugu.

Čang izjavlja, da se ne bodo držale njegove čete pri svojem prodiranju Jang tse reke, temveč da bodo pognale Kantonce nazaj v njih domovinsko provinco Kvantung, skozi provinco Hunan, iz katere so tekom spomladi preteklega leta pričeli s svojim pohodom, ki jim je prinesel vlado nad polovico Kitajske.

V sporočilu Vu Pej Fujju, je izjavil Čang, da bodo njegove čete prodrle v provinco Hunan. Rekel je, da ne bo trpel nikake opozicije.

V Pekingu krožijo poročila, da je maršal Vu že odgovoril. Čete Čanga ne smejo prodrati dalje kot do Cangteh, ker bi sicer ne mogel preprečiti bojev med njegovimi četami ter četami maršala Čanga.

LONDON, Anglija, 11. februarja. — V kabelskem sporočilu iz Šanghaja se glasi, da se je izkrcalo tam 300 mornariških vojakov in da pričakujejo dveh bataljonov angleških čet.

Splošni položaj v Šanghaju je neizpremenjen.

V poslanski zbornici je izjavil včeraj zunanji minister Chamberlain, da je bil sklenjen dogovor med angleškim pooblaščencom O'Malleyem in kantonskim zunanjim ministrom Čenom glede angleške koncesije v Hankovu, da pa še ni bil podpisan.

Chamberlain je odgovorjal odpošiljatev čet na Kitajsko, češ, da so potrebna ojačenja, ker ne zadoštujejo v Šanghaju nahajajoče čete za varstvo angleških življenj in posesti. Anglija bo ostala nevtralna v kitajski državljanski vojni.

Dogovor glede Hankova, da se vrne koncesijo angleškemu občinskemu svetu, ki jo bo nato formalno izročil kitajsko-angleškemu občinskemu svetu, bo izvršen na tak način kot se je zgodilo poprej z nemško koncesijo.

Proti tretjemu terminu.

WASHINGTON, D. C., 11. feb. — Kongresnik Beck, "vstaški" republikanec iz Wisconsin, je vložil v poslanski zbornici resolucijo, v kateri se zahteva, naj proglasi zbornica tretji termin predsedniškega za nespametnim in nedomoljubnim.

SMRTNA KOSA.

9. februarja je umrl Silvester Adamič, star 70 let, pri sinu župniku v Moščenicah. Rojen je bil v Žlebiču pri Ribnici. V Ameriki zaval pri reševanjem delu po potrepušča hčerke Frances Pezdur v New Yorku, Pavlino Koss, Ogden, Utah in Alojzijo Debeve, Brighton, Colo.

Mehiški general.

RIM, Anglija, 10. februarja. — Ob smrti frančiškanskega meniha Alfonza Fusco, ki je opustil leta 1914 sijajno vojaško karijero, da stopi v verski red, se je izvedelo, da je nosil pod svojo meniško kuto uniformo armadnega generala s križem in italijansko trikorlo. Fusco je služil v afriških kolonijah (kjer so bili Italijani sijajno tepeni), ter se je pozneje odlikoval pri reševanjem delu po potrepušča hčerke Frances Pezdur v New Yorku, Pavlino Koss, Ogden, Utah in Alojzijo Debeve, Brighton, Colo.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da pokrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali firah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu. Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vplačevali svojo kript in našo sanceljivo ter točno potrebo.

Dinarji	Lir	Lir	Lir
Din. 500 \$ 9.45	Lir 100 \$ 5.00	Lir 200 \$ 9.70	Lir 300 \$14.25
Din. 1,000 \$ 18.90	Lir 500 \$23.25	Lir 1000 \$45.50	
Din. 2,500 \$ 46.25			
Din. 5,000 \$ 92.00			
Din. 10,000 \$183.00			

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primernega popusta.

Naknadno po izjavljanih pismu tvorjujemo v najkrajšem času ter računamo na stroške \$1.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4697 New York, N. Y.

Posebni podatki.
Fristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jngoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: na \$25. ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$500. po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vsaj list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
(in Kanada)	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inostranstvo za celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejajo bivalište naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.**POLOŽAJ NA KITAJSKEM**

Poročila o položaju na Kitajskem si jako nasprotujejo.

Človek ne more ustvariti jasne sodbje in dobiti jasne razgleda.

V štiristo milijonskem narodu je začelo pošteno vreti. Kakšen bo konec, nihče ne ve.

Političen razvoj v bližnji bodočnosti bo odvisen od izida vojaških operacij.

Nacionalistična armada zmaguje že od meseca avgusta. Njene zmage tvorijo skoro neprekinjeno verigo velikih uspehov.

Toda nacionalisti imajo tudi z vsakim nadaljnjim osvojenim ozemljem večje težkoče. Dosedaj so zmagovali. Kdo ve, kaj bo jutri, kaj bo prihoduji mesec.

Kantonska vlada hoče biti priznana kot edina officialna vlada Kitajske.

Ako bo nacionalistična armada ustavljena in če se bodo boji nadaljevali, hosta morali Velika Britanija in Amerika pokazati svojo pravo barvo.

Politika Velike Britanije je zaenkrat dvostranska. Angleži mešetarijo s tem in z onim.

Združene države so na stališču dobrodelne nevtalnosti. Vsekakor so bolj nevtalne kot pa dobrodelne.

Gospod Coolidge-u se je prožila lepa prilika, pa jo je zamudil. Lahko bi bil priznal pravice kitajskih nacionalistov ter jim s svojim vplivom pomagal v boju in potrebi.

Zamudil je priložnost, preslišal je udarec odločilne ure.

Če bo še zanaprej nevtalen ter se ne bo naginil niti na to, niti na ono stran, si bo nacionalistično Kitajsko popolnoma odtujil.

Ako zmagajo kitajski nacionalisti, o čemur ni skoro nobenega dvoma, ter se polaste vrhovne sile v deželi, bodo gojili napram Združenim državam isto ali še hujše sovrastvo kot ga goje Japonci.

PREDPUSTNE PRIREDITVE

Naši rojaki tudi v tej deželi goje stare slovenske običaje.

Predpustom prirejajo razne zabave in veselice ter se po svoje zabavajo in vesele.

Menda ga ni slovenskega podpornega ali zabavnega društva v Združenih državah, ki bi ne imelo za ta predpust česa na programu.

Sleherni privošči rojakom veselje, ker v tem času že vsaj za par ur pozabijo muko in trpljenje, ki sta jim vsakdanji delež.

Ob takih prilikah imajo pa nekateri navado brezmišelnost trošiti denar za ničvredne stvari.

Lepo je pomagati blagajni, in dolžnost vsakega društvenika je, da ji pomaga, kolikor more.

Pri barah trošiti denar za dvomljivo malovredno pišajočo ter s tem bogatiti tujca ali pa domačina, ki ima že vsega dovolj, je pa največji nezmisel.

Kdor je na veselici že storil napram društvu svojo dolžnost, pa ima kljub temu še kaj odveč, naj se v vedri in veseli uri spomni naših najbolj nesrečnih bratov v domovini. Spomni naj se slepcev. Spomni naj se nesrečnikov, ki bi bili še vedno pomilovanja vredni, kljub temu, da bi jih kdo obdal z vsemi blagri tega sveta.

Njih naj se spomni in naj še svoje tovariše opozori nanje.

Vsak najmanjši dar, darovan v ta namen, bo že vsaj nekoliko ublažil neizmerno gorje, ki ga prenašajo v večni temi ti najbolj bedni med bednimi.

Novice iz Jugoslavije**Splošna stavka na zagrebški univerzi.**

Boj medicincev za svoje pravice je stopil v odločilno fazo. Zagrebška akademska mladina je sklicala na univerzo protestno zborovanje, kateremu je prisostvovala nad 150 študentov vseh fakultet. Glavni govornik, predsednik Jugoslovanskega akadem. podpornega društva, Josip Cvetic, je v svojem govoru naglašal solidarnost študentov in njihov altruizem v boju za odvzete pravice medicincev. Za njim je predsednik kluba medicincev, Branko Jelić, ostro kritiziral sklepe fin. odbora, s katerimi je ukinjena plača zdravnikom pripravnikom. Naglašal je, da kljub številnim intervencijam tako proforskoga zbora, kakor tudi ostalih delegacij, sklep finančnega odbora še vedno ni umaknjen.

Dijaštvo smatra sklep finančnega odbora za kršitev vsučiljske avtonomije ker so si člani fin. odbora cele usurpirali pravico, katero imajo proforski zbori in akademski senat.

Zahvalil se je proforskemu zboru medicinske fakultete, ki je izjavil svojo solidarnost s stališču medicincev. Govornik je končno protestiral tudi proti največjemu školepu, s katerim so ukinjene štipendije onim študentom, ki so jih uživali tri leta, kakor tudi proti temu, da je fin. odbor znižal svoto za letošnje štipendije od 1,500,000 na 1,000,000 Din.

Predlagal je končno, naj dijaštvo proglašuje splošno stavko na zagrebški univerzi, kateri naj se priključijo tudi ostale univerze v državi.

Predlog je bil sprejet soglasno in med viharnim vlikanjem: "Živela stavka! Doli vlada!"

Botanični vrt v Zagrebu.

Ministrstvo prosvete je določilo večji kredit za dovršitev fiziološkega inštituta v zagrebškem botaničnem vrtu. Ta paviljon bo kmalu dovršen.

Zveza jugoslovanskih mest.

V veliki dvorani posvetovalnice v Zagrebu se bo vršila predkonferenca za ustanovitev zveze jugoslovanskih mest, katere se udeležijo povabljeni zastopniki jug. večjih mest Beograda, Ljubljane, Sarajeva, Skoplja, Maribora, Suhoice, Novega Sada in Sušaka. Cilj te zveze je v glavnem skupno sodelovanje jug. mest.

Predkonferenca bo razpravljala o pravih zvezi, ki bo imela svoj sedež v Zagrebu ter bo določila dnevni red in program za prvi večji kongres, ki se bo sestel letošnjo pomlad.

Smrt slovenskega vojaka v Vinkovcih.

V vojaški bolnici v Vinkovcih je umrl vojak 17. pešpolka Stefan Mazal, ki se je te dni z vojaško puško nevarno obstrlel, ker ml ni ugajalo vojaško življenje. mu ni ugajalo vojaško življenje. Policija je prejela 60-letnega Nikolaja Korbeljaka, ki je posilil in o-kužil štiriletno deklico, ki jo je imel dva dni zaprte pri sebi.

Veliki požar v Osijeku.

V tovarni pobištva v Osijeku, last Mihajla Semlonova je nastal večer, ko so delavci že zapustili tovarno, v delavnici za izdelovanje lesne volne, nenadoma požar. Ogenj je izbruhnil tako nepričakovano, da ga niso opazili niti uradniki, k so še delali v svojih pisarnah. Opozorili so jih na to šele pasanti. Ko so prispeli na kraj nesreče gasilci, ke je bil v plamenu že velik del tovarne, ki je največja te vrste v Jugoslaviji.

Iskre in ogorki so leteli na vse strani in zanetili senike sosedov. Sreča v nesreči je bila, da je tovarna precej oddaljena od mesta. V delavnici je bilo umičnih dvajset strojev. Kmalu je bila v plamenu ter je pogorela do tal tudi žaga z vsem sirovim blagom. Plamen je objel tudi strojarjo.

Gasilna akcija ob pomanjkanju vode ni imela uspeha in se je moralna omejit na to, da lokalizira

Umor na svatbi.

Iz Vojnega Križa na Hrvatskem poročajo o groznem slučaju umora, čegar žrtve je postal tamkajšnji posestnik in gostilničar Anton Souček. Udležil se je svatbe pri svoji sosedu. Ker so se takozvani "veglarji" v velikem številu vrnili k svatovski pojedini, jih je Souček pozval, naj se odstranijo. To je "voglar" Keserica takoj raztogotilo, da je potegnil nož ter ga Součku zabolal v srce. Souček, ki je ostal na mestu mrtev, zapuša ženo in dvoje malih otrok.

Keserič se je sam javil orožnikom.

Pariz noče popustiti v zadevi Tangerja.

PARIZ. Francija: 11. febr. — Tukajšnji španski poslanik in španski konzul v Tangerju sta se posvetovala v francoskem zunanem uradu glede zahtev Španije, tikajočih se revizije statusa Tangerja, a vsa znamenja kažejo, da ni Franenaja pripravljena privoliti v kake koncesije. Madrid zahteva, da se vključi Tanger v špansko maroško ozemlje ter stavlja še nadaljne zahteve ter večjo polnomoč za španskega administratorja.

S konferencami se bo nadaljevale ter se glasi, da podpira Italija želje Španije. Precej italijanskega kapitala je bilo baje v zadnjem času naloženega v Tangerju.

V angleških političnih krogih se zahteva strogo vzdržanje pogodbe iz leta 1923, to je vzdržanje statusa quo v Tangerju do leta 1935.

Prcti državnim konštaberjem.

ST. PAUL, Minn., 11. febr. — Zakonodajna Minnesote, ki zboruje sedaj tukaj, dobiva neprestano odločne proteste proti predlogi za državne konštaberje. Večina opozicije prihaja s strani delavskih inij, ki obsojajo predlogo ne le kot zelo drago, temveč tudi opozarjajo na dejstvo, da ne bodo služili konštaberji v navedene svrhe, temveč da se jih porabi kot pomočnike delodajalcev v slučaju delavskih diferenc.

POZDRAV!

Predno odpotujem v staro domovino s parnikom "Olimpic", pozdravljam mojo mamo Kristino Rotati, očma Franka Rotati ter setri Mary in Perino. Nadalje bodite pozdravljeni Mr. Kriščen, Mr. Hollebeek (slednjemu se zahvalim za častno spremstvo), družine Kržič, June, Jarh, Porenta in drugi Slovenci v Nanticoke, Pa.

Srčno hvalo izrekam tvrtki Frank Sakser State Bank za požrtvovalno brezplačno pomoč pri ureditvi potnega in voznega lista. Vsem rojakom širom Amerike priporočam gorioimenjeno tvrtko v vseh ozirih, posebno pa kadar potujete v stari kraj.

Z bratskim pozdravom ostajam Frank Žnidaršič.

Ima dober spanec in je, kar si poželi.

"Nuga-Tone mi je zelo pomagal," piše Miss Nannie Currin, Ardmore, Tenn. "Predno sem začela jemati to zdravilo, so me mučili plini v želodcu. Moji živci in srce je povzročilo, da sem slabo spala po noči, toda sedaj spim dobro in jem lahko vse, ne da bi mi kaj škodovalo." Nuga-Tone naredi močnega, ru- dečo kri, trdne živce, ter zdrave in močne mišice in žene. Ono vam napravi dober tek, pomaga prebavi, odpravi nelagodnosti na ledvicah, in mehuru in onogoči večjo težo pri osebni osebah. Nuga-Tone urejuje in oživlja živce in važne organe, daje zdravje kri ter splošno moč in vstajnost. Vzemite ga par dni in videli boste, kako se vam zdravje boljša in vrača. Bodite gotovi, da dobitte le Nuga-Tone, ker nadomestila so brzo vrednost.

Novice iz Slovenije.**Blodnje in aretacija defraudanta Rudolfa Korošca.**

Pred kratkim je priel v Mursko Soboto mlad človek, ki je imel s seboj potni list na ime Maska Gosinga. Nesreča je hotela, da je takoj po svojem prihodu na jug. ozemlje zbolel in moral v Murski Soboti v bolnico. To je postalo znanj usodopolne. V bolnici se je seznanil z nekim Josipom Veberovičem, kateremu je zaupal, da je spovjedno, ko se je pripravil na kralja Aleksandra atentat, sodeloval pri podmiranju savskega mosta. Veberovič ga je radi tega takoj evadil, nakar je bil Gosing aretiran in izročil beogradske policiji.

Tamkaj je prišlo do senzacionalnega odkritja. Šef policije je spoznal namreč v tujcu, ki se je skrival pod imenom Maks Gosing, že skoro leto dni iskanega Rudolfa Korošca, ki je meseca maja lanskega leta pobegnil kot upravitelj davčnega urada v Šabenu, potem ko so prišli na sled njegovi ponorbi v znesku 600.000 Din. Korošec se je takoj udal, ker je uvidel, da ni izhoda.

Izjavil je, da je postal pravzaprav žrtve svoje dobrote. Da pomaga drugim, je upropastil sebe. Vse veliko poverljivo svoto je razdal svojim prijateljem brez obresti pod pogojem, da mu denar vrnejo kadar ga bo potreboval. Zase je porabil 40.000 Din. Ko pa je začel v stisko, so ga vsi prijatelji pustili na cedilu in ni mogel spraviti skupaj več kakor 10.000 Din. Ker je uvidel, da ga čaka zapor, je pobegnil preko Maribora z avtom iz Sabea in odšel potem preko Maribora v Avstrijo, najprej v Gradec, potem na Dunaj, kjer mu je neki železničar preskrbel potni list na ime: Maks Gosing, strojnik. S tem potnim listom je odšel preko Salzburga v Monakevo, potem v Stetten in Hamburg, vendar pa radi velike brezposelnosti nikjer ni mogel dobiti primernega zaslužka.

Ko je končno izvedel, da se delo dobi z lahkoto v Angori v Mahi Aziji, se je takoj odločil, da poskusi še v Turčiji svoje srečo. Krenil je na dolgo pot z desetimi markami v žepu. Ves sestradan in izmučen je dosegel peš Jugoslavijo in se ustavil v Murski Soboti. Tam pa je vsled izmučenosti zbolel in je moral v bolnico, kjer ga je dohitela usoda.

Mlada prebrisanka.

Ana Muellerjeva je sicer prijetna punčka, vendar prebrisana, da je težko najti enako. Policiji v mestih in varnostnim oblastim na deželi dela sitnosti že par mesecev, ima pa tudi izredno srečo, kajti kljub njenim grehom je ni mogoče izslediti. Na deželi je pod različnimi pretvezami ogoljufala več moških. Nedavno je zopet v

Mariboru izvalila na goljufiv način od družine Jansky rdeč plašč s kožuhovalno podlogo ter čipkasto tolaletno v vrednosti okrog 3000 Din., nato pa se je pojavila zopet v Ljubljani in kradla ter krade še po raznih hotelih. Pticka ka se bo končno gotovo vzela na limanice in obtičala v kletki, katere se dovolj uspešno ogiblje.

Roka v slamoreznici.

Iz Št. Ilja v Slov. Goricah so pripeljali v mariborsko bolnico 42-letnega posestnika Antona Lauferja, ki je pri rezanju krme zašel v roko v slamoreznico, ki mu je šestkrat prerezala gori do komolea.

Volkovci v kočevskih gozdovih.

Po poročilih iz kočevskih gozdov so se v tamkajšnjih gozdovih pojavili zopet volkovi, ki povzročajo med divjačino mnogo škoda. Gozdar Tomašek je zasledil te dni velikega volka, ki je ravno trgalo neko srno. Streljal je nanj, a ga ni zadel. Volk je naglo izginil v gozdu. Gozdar je nato srno zastopil.

Čez par dni je našel gozdar poleg ostankov srne tudi mrtvega volka.

Ledene gore ob argentinski obali.

BAHIA BLANCA, Argentina, 11. februarja. — V bližini Bahía Blanca, ob argentinski obali, so zapazili ledene gore, vsled česar je ogroženo tamošnje parobrodstvo. Kapitan parfika Curaca je izjavil, da je to prvokrat v dvajsetih letih, da je zapazil ledene gore v bližini Bahía Blanca.

Parnik Mongolian Prince je zapazil večjo ledeno goro malo pred vzhodom in pristanišče.

IŠČE SE DRVARJE in Boarding-bosse, dober les za kemikalije, dobre kampe, brezplačni plin, \$2.50 od klatre. Vprašajte: Tony Mohar, John Kandare, Jack Mliakar, Lewis Run, Pa.**ZAHVALA.**

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cenjeni:—

Sprejela sem Vaše pismo, še predno pa sem isto dobila, je prišel moj sin; dobili smo ga na Rankin-u.

Srčno se vam zahvaljujemo za Vaš trud, ki ga niste imeli malo in tudi se vam zahvalim, ker ste mi vsako stvar, ki sem Vas vprašala, tako hitro odgovorili. Ako ne bi bilo Vas, bi bil moj sin še dolgo v starem kraju. Zato Vas bom vsakomur priporočala.

Še enkrat srčna hvala. S pozdravom

Jennie in Pit Komadina, Box 143, Linhart, Pa.

VREDNOST VLOŽNE KNJIŽICE

V pismih, ki jih prejemanito od strank, opazimo večkrat zagotovilo, da nalože pri nas denar, kakor hitro spravijo v to svrhu večji znesek skupaj.

Res je, da večji znesek več zaleže, ni pa to pravilen pričetek nalaganja. Dokler imate denar v žepu, v predalu ali mogoče celo v nogavici, je izpostavljen raznim nevarnostim, zlasti skušnjavi, da ga potrošite brez posebne potrebe.

Če pa naložite denar v sigurni banki, se tej nevarnosti izognete. Vložna knjižica ima poleg drugih tudi to prednost, da Vas lahko obvaruje nepotrebnih izdatkov, ki so Vaša popolna izguba. Naložen denar je pa v slučaju resnične potrebe vrednosti, ki se ne da izraziti v številkah.

Vloge od \$5.— naprej obrestujemo po 4% za znesek, ki je vložen prvga dne vsakega meseca. Poleg tega vam nudi varnost, postrežbo in vse druge ugodnosti domača, po vseh Združenih državah priznana —

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.**Peter Zgaga**

Tudi cerkev se modernizira. Ne vse, nekatere pa jako. Naprimer metodistovska cerkev. Pri zadnjem zborovanju je bilo predlagano in določeno, da se mora izpremeniti besedilo poročne ceremonije. Zanaprej ne bo treba več nevesti obljubiti, da bo možu pokorna. Vse tisto o pokorščini bo izpuščeno.

Prej ali slej bodo morale tudi druge cerkve slediti temu vzgledu. Zenska je sploh precej verolomni stvor. In če že druge obljube ne prelomi, vztrajno lomi tisto, ki jo je zadala pri poroki. Zakaj bi torej mašnik navajal nevesto h krivi prisegi? Zakaj bi zahteval od nje, naj obljubi nekaj, česar ne bo nikoli izpolnila?

Besedilo tako predužati, da bi bil mož ženi pokoren, se tudi ne izplača. Saj ji je takoolitako pokoren. In gorje mu, če ji ni. Izvzeti so le tisti, ki bodo to žitli, ker se nočem nikomur zameriti.

Muscelini je odredil, da mora vsak samec v Italiji plačati petindvajset lir davka na leto.

Samec in pečarji so strašno jezni na to odredbo. Čudni ljudje, ker ne pomislijo, da bi marsikateri zakonski mož z veseljem odrajtal vsako leto par sto lir, če bi mogel biti zopet samec.

Tomaž Edison je bil večer star osemdeset let. Njegove zasluge za človeštvo so neveljavne. Iznašel je električno žarnico, gramofon in kinematograf ter nešteto drugih stvari. Vsaka iznajdba ima pa tudi svoje slabo stran. Če bi Edisona ne bilo, bi se ne pridušalo sto tinte ljudi, da jih kompanija goljufa pri elektriki in da niso nikdar toliko elektrike požgali kot je v računu zapisano.

Če bi Edisona ne bilo, bi nam ne bilo treba poslušati strašnega dirandaja, ki ga proizvajajo nekatere gramofonske plošče.

In če bi Edisona ne bilo, bi se marsikak človek ne jokal nad neumnostmi, ki jih mora gledati po kinematografih.

No, dragi rojak, koliko ga je še? Če ga še na sode merite, ste srčni; če ga samo na galone, je žalostno, če ga samo na kvarte, je zadnji čas, da se začne zabavljati jez brez prohibicije.

Zabavljance bo trajalo tja do konca meseca septembra. Tedaj se ne bo nihče več zmenil za prohibicije. Sleherni bo rekeli: — Kaj me briga! Jaz ga imam v kevdru. Jaz sem preskrbljen, hvala Bogu.

Svet se je pa res na glavo postavil. Bitje ženskega spola ima najdaljšo kikklo takrat, ko je staro eno leto in po.

V uredništvu so vsaki tudi veseli trenutki. Posebno zjutraj, ko me pridejo gledat rojaki, ki odhajajo v stari kraj.

Pred par dnevi je bil pri meni prvi original. Visok šestdesetletni možakar.

Jaz sem nekaj pisal, na mizi je bila pa razgrnjena pola vsakovrstnih slik.

— A, tak ti si tisti? A? — me je pozdravil.

— Ja, — jaz sem tisti.

— Tako ti rečem — dobro ga pokaš.

S tem je bil zaenkrat pogovor končan.

Jaz sem pisal. — možak je pa slike ogledoval.

— Kdo je pa ta dedec? — me je vprašal in položil prst na Edisonovo glavo.

— To je Edison. — sem mu pojasnil. — On je elektriko iznajdel. V petek bo star osemdeset let.

— O, to je tisti, a? — Bog mu daj še sto let dočakati. Dobro luč nam je skomandiral.

Ob Edisonovi osemdesetletnici sem prečital dosti člankov in razprav o Edisonu in njegovih iznajdbah. Toda tako odkritosrčno in obenem tako preprosto ni velikega moža noben članek pohvalil kot ga je ta dragi rojak.

SPOMINI FRANCOŠKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

CH. LUCIETO

(Nadaljevanje)

Da dam temu gospodu olgovor, homo napravili majhen sprehol v Berlin.

Če bi verjeli temu časnikarju, mi v Franciji sploh se ne vemo, kje se nahaja "Nachrichtenbureau". Tako namreč imenujejo v Nemčiji špijonaže urade. Lež časopis trdi, da naš francoski urad niti vedel ni, kjer se nahaja odsek (Abteilung), kateremu je poverjena organizacija špijonaže proti Franciji. To je zelo drzna trditve, ki jo hočem na mestu ovreči, kajti odvesti hočem svoje čitatelje naravnost v središče poročevalnega urada za nemško armado.

Če greste v Berlinu po znameniti aveniji "Unter den Linden" na nasprotni strani cesarske palače, pridete do Pariškega trga, kjer se nahaja Brandenburgsko kakov tudi francosko poslanstvo.

Skozi Brandenburška vrata vstopite v "Tiergarten", ki je ena najlepših promenad na svetu. Tu pridete kmalu pred glavno pročelje ogromne palače, koje masivna arhitektura se precej razlikuje od bogatih vil tega aristokratskega mestnega dela, ki se tu skrivajo med zelenjem.

Ta palača je palača nemškega velikega generalnega štaba.

Toda to poslopje nima ničesar posebnega, kar bi vzbudilo pozornost mimoidočih. Niti pred vrati, niti v veži ni straže. Včasih stoji pri vratih v Tiergartenu ogromen vratar, kojega živreja je vsa pozlačena. Toda takih vratarjev vidi-te po Berlinu vse polno.

Skozi Tiergartenska vrata prihajajo v hišo samo poveljniki.

Skozi druga vrata pa, v Herwartstrasse, hodijo višji in nižji oficirji, ki delajo v neštevilnih uradih velikega generalnega štaba, vojaški in civilni tajniki, stroje-piske in navadni vojaki.

Skozi ta vrata pa prihajajo v ogromno poslopje tudi špijoni in njih šefi. Tunkaj, v tem posloppju, v drugem nadstropju se nahaja nemški špijonažni urad.

Če pa nemškimi časnikarjem še te potankosti ne zadostujejo, jim hočem podati še nekaj drugih, na primer onih, ki se tičejo špijonažnega odseka proti Franciji.

Ta odsek sestoji iz petih oficirjev: enega šefa in štirih podšefov. Lahko bi povedal njih imena, pa ni treba, kajti vizitke teh gospodov so nabite na njih vratih. Odprimo vrata in stopimo v urad. Nahajamo se v veliki dvorani. V njej sta dve navadni mizi, ena pisalna miza in nekaj stolov.

Seveda ne smem pozabiti naj-

važnejšega: ogromna železna omara zakriva celo steno te velike sobe. V tej omari so spravljene vse listine, podatki, načrti, fotografije itd., ki se tičejo francoske armade in mornarice.

Na njej je zelo vidno prilepljen listek s sledečim napisom: "V slučaju požara najprej spraviti na varno."

To je čisto umljivo, kajti če bi bili dokumenti, ki se nahajajo v tej omari, uničeni, bi pomenilo to naravnost katastrofo.

Toda nadaljujmo svoj obisk. V steni, ki se nahaja nasproti te omare, se odpirajo vrata, ki vodijo v šefovo pisarno.

Vstopimo!

Pri opremi te sobe niso štedili. Razkošno je urejena; velika pisalna miza in stoli so iz hrastovega lesa. V sobi se nahaja jeklena blagajna in na kamini nihalna ura s stebrički v Empire slogu.

Nad to uro visi edina slika, ki se nahaja v sobi in sicer "Sanje" od Edvarda Detaille-a.*

(Dalje prihodnjije.)

*Znamenita slika francoskega slikarja, predstavljajoča speče francoske vojake na bojnem polju in njih sanje. (Op. prev.)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA ZGODOVINA V FEBRUARJU.

10. februarja 1763.

KONEC FRANCOŠKO-INDIANSKE VOJNE IN FRANCOŠKEGA GOSPODSTVA V SEVERNI AMERIKI.

Začetkom vojne se je Angležom slabo godilo. General Braddock je hotel zavzeti trdnjavo Fort Duquesne (taun kjer danes Pittsburgh leži), ki so jo začeli graditi Angleži, ali skoro so Francozi dogradili za sebe; zasačen pa je bil od sovražnika v neki soteski blizu točke, kjer se danes nahaja mesto Braddock, in doživel je strašen poraz. Bil je pri tem ubit in po njegovi smrti je mladi George Washington prevzel poveljstvo, zbral ostankе angleških in se srečno umaknil. S to zmago so Francozi ostali vsaj začasno — gospodarji doline reke Ohio. Toda počasi se je položaj spremenil. Francozi so začeli izgubljati: Angleška je poslala vojake in ladije iz Evrope, dočim Francija ni podpirala svoje rojake v Ameriki. Ohijska dolina, ki je tvorila sklep med francoskimi naselbinami na severu in onimi na jugu, je bila zasedena od Angležev. Francozi pa so še vedno imeli močno postojanko na severu, trdnjavo Quebec, glavno mesto Nove Francije. Britanci so po reki St. Lawrence prišli s svojim brodomom do mesta. General Montcalm, jnaški in sposoben poveljnik je branil Quebec, dočim so bili Britanci pod poveljstvom mladega generala James Wolfe. Po mnogih neuspešnih poskusih so Angleži končno zavzeli Quebec v zvičajnem napadu, pri katerem sta pad-

la oba poveljnika. Padez Quebec je značil konec Nove Francije.

Ko so l. 1763 podpisali mirovno pogodbo v Parizu, je Francija ostopila Angleški Kanado in vsa pokrajina vzhodno od reke Mississippi, izvzemši mesto New Orleans. To mesto je bilo odstopljeno Španjki, kakor tudi obsežno pokrajino med reko Mississippi in Skalahim gorovjem. Kasneje je bila ta pokrajina — Louisiana — povrnjena Franciji, ki jo je potem prodala Združenim Državam.

Francoska in indijanska vojna je imela tudi drugo posledico. Ujedinila je kolonije. Pred vojno niso kolonije imele mnogo zvez med seboj. Sedaj so se začele zavestati skupnosti svojih interesov. Ta čut edinstva je postal tako močan, da so bile kolonije kasneje v stanju ustvarjati Združene Države.

14. februarja.

ST. VALENTIN'S DAY. — Valentine's Day je dan, ob katerem moški pošiljajo svojim ženskim prijateljicam pozdravne dopisnice, takozvane "valentines". Ta ameriška navada, ki izvira iz Angleškega, sega nazaj v pradavne čase. Ljudje so zlavnaj verjeli, da se tega dne, ob St. Valentinu, ptice začnejo pariti. Na predvečer St. Valetina so se zbirali mladi ljudje obeh spolov, napisali imena fantov in dečev na listkih, ki so se postavili v posodo, posebej za vsak spol, in vsak je moral poseči v posodo, da izvleče ime nasprotnega spola. Tako je vsak valentini dobival kakšnega deklica za svo-

ni podeljen Novi Zelandiji kot mandat Lige narodov.

22. februarja 1819.

ZDRUŽENE DRŽAVE NAKUPILE FLORIDO. — Tega dne je vsa Florida prišla potom nakupa v last Združenih Držav. Od svojega odkritja l. 1513 je bila Florida zaporesloma pod Španjsko in Britanijo. L. 1810 je bila zapadna Florida anektirana k Zdr. Državam, češ, da je tvorila del Louisiana ozemlja, ki so ga Združene Države nakupile od Francoske. Španjska je tedaj držala le vzhodni del Floride, ki pa je bil le male koristi za njo. Predsednik John Quincy Adams se je pogajal z Španjsko za poravnavo vseh sporov in dne 22. februarja je bila podpisana pogodba, s katero je Španjska odstopila vzhodno Florido Združenim Državam za približno pet milijonov dolarjev odškodnine.

OGROMEN ZAKLAD

Blizu Libave, pred vojno ruskega, zdaj latviškega mesta, so našli na dnu morja ogromen zaklad. Kakih sedem kilometrov od obale so našli ribiči slučajno na zaboj cekinov, ki predstavljajo v sedanjih valutah milijardo vrednosti. Ker je morje na dotičnem kraju plitvo in ker je bila voda čista in mirna, se je videlo na dno. Presenečeni ribiči so opazili nekega dne na morskem dnu jambor potopljene ladje. Opozorjene oblasti so kmalu ugotovile, da gre za nemško križarko "Prinz Adalbert", ki se je začelkom vojne pri Libavi potopila.

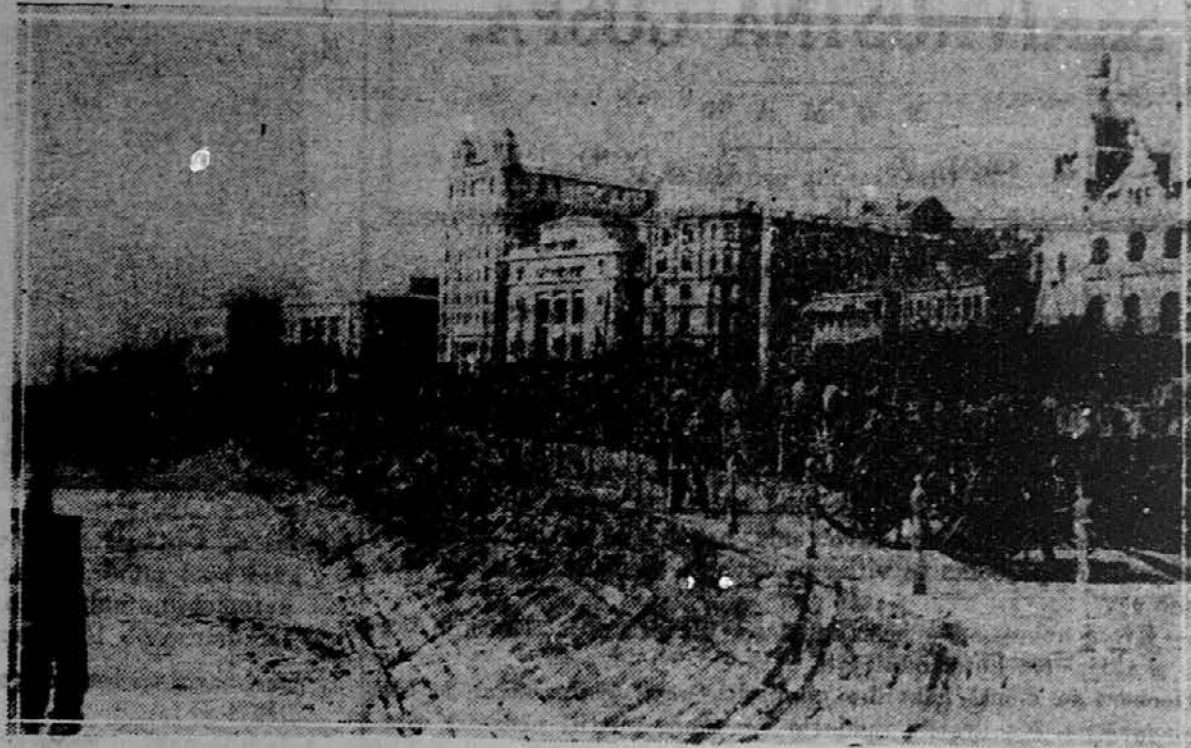
Nemški parnik je vozil armadno blagajno, v kateri je bilo nad 300 milijonov mark v zlatu. Denar je bil določen za izplačilo mesečnih prejemkov nemški armadi. Parnik je odplul iz Hamburga in pristal v Libavi, kjer je sprejel na krov ranjence in hotel nadaljevati svojo pot. Tu ga je zasačila angleška podmornica in ga torpedirala s dvema minama. Nastala je strahovita eksplozija in parnik se je s 600 mrti broječo posadko potopil. Iz pristanišča so poslali takoj rešilne čolne, toda ko so prispeli na kraj nesreče, so našli samo še nekaj plavajočih trupel. Od vse posadke so rešili samo tri može.

Čim se je zdel v Libavi raznesla vest o najdbi jambora potopljenega križarke, sta odplula iz pristanišča dva motorna čolna in označila dotični kraj. Ustanovljena je bila družba, ki hoče zaklad dvigniti. Pripravljalna deal vodi libavski potapljač Kortan. Latviška vlada se te akcije ne udeleži, vendar pa si je izgovorila tretjino zaklada in vse zgodovinsko važne predmete, ki bi jih našli na morskem dnu.

Velika angleška tragedinja na smrtni postelji.

Miss Ellen Terry, ki je zadnjih 40 let popolnoma obvladala angleški oder, je težko zbolela. Dama je stara 80 let in je malo upanja, da bi mogla okrevati. Umetnica je bila velika prijateljica velike Sare Bernhardtove; prvič je nastopila v starosti 10 let, 70 let je igrala brez prestanka in zadnjih 40 let je veljala za največjo tragedinjko, kar jih je imela angleška država.

POGLED NA SANGHAJ

V kitajskem mestu Šanghaj je poseben oddelek, v katerem stanujejo samo inozemci. To je del, ki ga vidite na sliki. Bojne ladje najrazličnejših držav so zbrane v pristanišču, da ščitijo inozemce pred revolucijonarji.

Hankav in Jangtse Kiang.

Nič kaj vesele niso vesti s Kitajškega. Poleg neprestanih zmešnjav meščanske vojske je nastal tam močen odpor proti tujcem, zlasti proti Angležem. Glavna središča tega gibanja so velika mesta Kanton, Šanghaj in Hankav, iz katerega so sklenili Angleži, da se zaradi resnega položaja v mestu popolnoma izselijo.

Po splošnem mnenju je Hankav drugo največje kitajsko mesto in šteje skoro pol milijona prebivalcev. Mesto je v sredi ogromne kitajske države in več sto milj od morja. Radi svoje lege ob veliki reki Jangtsekiang pa ima izredno važen pomen. Mesto spada k takozvanim koncesijskim mestom, kjer je tujcem dovoljeno nemoteno trgovati. — Tujci so imeli tu vsemožne predprave; bili so na primer podložni le lastnim sodiščem. Te predprave so postale sedaj moderno mislečim Kitajcem trn v očeh.

Na zunaj je Hankav podoben večini ostalih mest. Takozvani kitajski del mesta je obdan z zidom in ima ozke, krive in umazane ulice. Zunaj tega mesta se nahajajo čisti avtonomne naselbine tujcev s krasnimi stavbami, lepimi cestami in vilami Evropejcev in Amerikancev, h katerim so se zadnje čase pridružili tudi rahločutni Japonci. Najlepši mestni del je obala ob reki, kjer stoji najlepše stavbe. Živalna trgovina obsega vse predmete, toda že od nekdanj je Hankav poseben pomemben radi izvoza čaja. Mesto je središče vseh trgovcev s čajem, ki zbirajo tu svoje blago in ga pošiljajo dalje. Do Hankava morejo od aprila do oktobra pluti tudi največji pomorski parniki in celo bojne ladje. Reka je plovna še osemnajststo kilometrov navzgor, za parnike pa le devetsto kilometrov.

To je največja reka starega sveta ter jo po velikosti presega le še Amazonka v Južni in Mississippi v Severni Ameriki ter Ob v Sibiriji. Ob tej reki so mesta Nang, Vuku, Kiukiang itd., v bližini njegovega izliva pa leži Šanghaj, največje kitajsko mesto. Hitrost njegovega toka je v raznih letnih časih različna, je pa včasih večja kot deset kilometrov na uro. Mesto Hiang-kiang je kakih 250 kilometrov oddaljeno od izliva, je še popolnoma

pod vplivom morske plime in oseke. Veliki morski parniki morejo priti v reko le ob času poplav, ker drugače jim zapirajo dohod velike sipine ob izlivu.

Med Šanghajem in Hankavom plovejo parniki ob lepem vremenu podnevi in ponoči ter rabijo le toliko prevladnosti, da plovejo mimo nevarnih mest v reki samo podnevi. Parniki rabijo za pot od Šanghaja do Hankava kake štiri dni, od Hankava do Šanghaja pa reki navzdol pa dva dni, pri čemer spuste sidro tudi v večjih mestih, dočim se v mnogih krajih ustavijo le malo časa, da nalože blago in potnike.

Ta važna vodna cesta ima tudi velik vojaški pomen, vsled česar so že od nekdanj vse važnejše točke utrjene. Ob reki je mnogo razvalin starih trdnjav. V novejšem času pa so zgradili mnogo utrdin na krajih, kjer morejo preprečevati promet na reki. V teh zidovih se nahajajo sedaj vojaški tabori, kar se dopolnjuje celotno bojno sliko. Da pa te utrdbe ne vzdrže moderni artileriji, je jasno.

Kitajska država se vedno trudi da bi se odtegnila vplivu tujcev in je to stalno jasno izrazila tudi na zborovanjih Zveze narodov. — Njene zahteve so povsem upravičene, kajti vsakdo je rad gospodar v svoji hiši. Upati pa je, da so se daleč časi, ko bi morale te utrdbe dokazovati svojo moč in potrebnost.

Ženske! Ostanite mlade!

Imele boste jasne oči, gladko kožo ter telo polno mladosti in zdravja ako ohranite svoj sistem v redu. Pijte dosti vode ter poskušajte.

Znan že 200 let kot slavni prejevalni pomirjalec. Bolezni ledic, jeter in mehurja ter kislina v vodi so sovražniki življenja in znanosti. Pri vseh lekarnarjih. Tri velikosti.

Glejte, da bo ime Gold Medal na vsaki ikatiji. Ne kupujte nadomestkov.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

LASJE IN ZNAČAJ

Večina fiziologov trdi, da se po barvi lica da presoditi, v kolikor se je spremenil človekov značaj. Veseli in srečni ljudje imajo sive barvo lica, nasprotno je rumenkasta barva znak žalosti, otočnosti in zamišljenosti. Sinja lica pričajo o nedostatku energije, bodisi fizične, bodisi moralne. Rdeča koža na licih pa priča, da je človek razburljiv, nasilen in mnogokrat tudi vdan pijanci.

Lasje, posebno meški, so bili že večkrat predmet proučevanja fiziologov. Tudi ostale zunanosti se ne more pri tem prezreti. Majhni, debeli ljudje so navadno temperamentni, mehkla in sijajna brada je znak nežne duše in če človek prijazno govori, ni dvoma, da je tudi ljubezniv. Ljudje močnega značaja imajo navadno gosto in črno brado. Nasprotno pa so plavalasi in ljudje kostanjevih las manj energični. Ljudje sivih las so navadno hudobni in zahrbtni. Toda tudi pri sivolaseh nam je razlikovati dve vrsti ljudi, spletkarje in blage duše. Črni in zaviti lasje pričajo o razhoritosti, toda ne baš o posebni inicijativi. Klor pa ima črne in goste lase, ima navadno tudi malo duha, zato pa so taki ljudje tudi navadno pridni in delavni.

Polet okrog petih delov sveta.

Italijanski zrakoplovec Dopinedo, ki velja za jako izvežbanega pilota, pripravlja velik polet, s katerim hoče obkrožiti vseh petero delov naše zemlje. Začetek poleta je bil dolločen še za termin v lanskim jeseni, toda nespornost je z zrakoplovno mornarico v Pisi je povzročilo, da je moral Depinedo svoj polet za nekaj mesecev odgoditi.

Letalec misli najprej poleteti iz Italije v Maroko. Od tam bo nadaljeval polet v Južno Ameriko preko Atlantskega oceana. Ko bo končal svoj polet nad Ameriko, pojde v Azijo ter nad Oceanijo in se povrne po zraku nad rdečim morjem nazaj v Italijo.

Polet ne bo samo strokovnjaški, temveč tudi propagandističen. Saj je znano, da izdaja fašistovska vlada ogromne vsote za pospešbo z vsemj silami poslužila v bovanje zrakoplovstva, katerega se doči vojni.

Pratike so pošle.

Vsledtega NAROČAJTE

"Slovensko-Amerikanski Koledar"

za leto 1927

CENA 50 CENTOV

NAROCITE TAKOJ, KER SMO GA TISKALI LE OMEJENO ŠTEVILO

V KOLEDARJU je tudi vse kar se tiče priseljevanja, odkar je bila sprejeta —

NOVA PRISELJENIŠKA POSTAVA

Vsebuje razne zanimive članke, povesti, razprave, slike, raznoterosti itd.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

